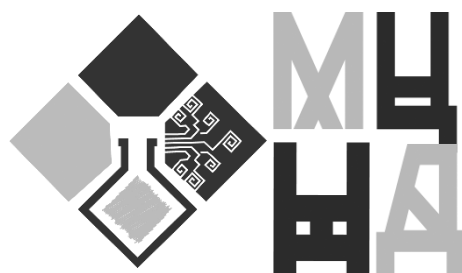

ЗБІРНИК НАУКОВИХ
ПРАЦЬ З МАТЕРІАЛАМИ
VII МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

РОЗВИТОК НАУК В УМОВАХ НОВОЇ РЕАЛЬНОСТІ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

| 18 вересня 2026 рік
м. Полтава, Україна

Вінниця, Україна
«UKRLOGOS Group»
2026

СЕКЦІЯ XVI. ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВО ТА МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ

ЧАСОВА АСИМЕТРІЯ ДІЄСЛІВНИХ СИСТЕМ АНГЛІЙСЬКОЇ ТА УКРАЇНСЬКОЇ МОВ У
КОНТЕКСТІ ХУДОЖНЬОГО ПЕРЕКЛАДУ

Бендас Н.В.157

СЕКЦІЯ XVII. МОВНА ОСВІТА ТА МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ МОВ

МАРКИ УКРПОШТИ ЯК ЗАСОБИ ЕДЬЮТЕЙНМЕНТ-ТЕХНОЛОГІЇ ФОРМУВАННЯ У
КУРСАНТІВ АНГЛІЙСЬКОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ

Златніков В.Г.160

СЕКЦІЯ XVIII. ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВО ТА ФОЛЬКЛОРИСТИКА

ОСОБЛИВОСТІ ВИВЧЕННЯ БІОГРАФІЇ ПИСЬМЕННИКА НА ЗАНЯТТЯХ З
УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Омельченко В.І.165

СЕКЦІЯ XIX. ІСТОРІЯ, АРХЕОЛОГІЯ ТА КУЛЬТУРОЛОГІЯ

ЕТНОКУЛЬТУРНА СПАДЩИНА В ІНФОРМАЦІЙНІЙ ВІЙНІ: ПРОТИДІЯ
РОСІЙСЬКИМ НАРАТИВАМ

Сирцова О., Маринович О.169

СЕКЦІЯ XX. АРХІТЕКТУРА, ДИЗАЙН ТА ВІЗУАЛЬНІ МИСТЕЦТВА

ВІЗУАЛЬНІ КОМУНІКАЦІЇ У ДИТЯЧИХ ЗАКЛАДАХ ЯК ЗАСІБ НАВІГАЦІЇ

Касьяненко К.М., Мотрончук П.А.174

СЕКЦІЯ XXI. АУДІОВІЗУАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО, КІНО ТА МЕДІАВИРОБНИЦТВО

ЗВ'ЯЗОК ЧАСТОТИ ЗАСТОСУВАННЯ SARPE ЗІ СТРУКТУРОЮ ПАЦІЄНТСЬКОГО
ПОТОКУ В ПРАКТИЦІ ЛІКАРІВ-ОРТОДОНТІВ

Вініченко М.В.182

СЕКЦІЯ ХХІ. АУДІОВІЗУАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО, КІНО ТА МЕДІАВИРОБНИЦТВО

ЗВ'ЯЗОК ЧАСТОТИ ЗАСТОСУВАННЯ SARPE ЗІ СТРУКТУРОЮ ПАЦІЄНТСЬКОГО ПОТОКУ В ПРАКТИЦІ ЛІКАРІВ-ОРТОДОНТІВ

Вініченко Максим Вадимович

ORCID ID: 0009-0001-9625-0690

аспірант кафедри пропедевтичної та хірургічної стоматології
Запорізький державний медико-фармацевтичний університет, Україна

Науковий керівник: Чертов Сергій Олександрович

ORCID ID: 0000-0002-7604-3507

канд. мед. наук, доцент,
завідувач кафедри пропедевтичної та хірургічної стоматології
Запорізький державний медико-фармацевтичний університет, Україна

Актуальність

Трансверзальне звуження верхньої щелепи (ТЗВЩ) є поширеною складовою зубощелепних аномалій та може поєднуватися з різними видами сагітальних порушень прикусу. Вибір методу корекції трансверзального дефіциту залежить не лише від його вираженості, а й від віку пацієнта, характеру скелетних змін та можливостей зубоальвеолярної компенсації [1-3].

У дорослих пацієнтів можливості ортодонтичного розширення верхньої щелепи є обмеженими, особливо за наявності вираженого скелетного компонента ТЗВЩ. У таких випадках одним із методів лікування може бути хірургічно асистоване швидке розширення верхньої щелепи (SARPE). Водночас частота використання цього методу в реальній ортодонтичній практиці може залежати не лише від клінічних показань, а й від структури пацієнтського потоку та кількості дорослих пацієнтів із ТЗВЩ.

Вивчення таких взаємозв'язків дає змогу оцінити, які характеристики клінічної практики найбільшою мірою пов'язані з

потребою у застосуванні хірургічно асистованого розширення верхньої щелепи.

Мета

Визначити характер та силу зв'язку між частотою застосування SARPE і кількістю ортодонтичних пацієнтів, пацієнтів із ТЗВЩ та дорослих пацієнтів із ТЗВЩ у практиці лікарів-ортодонтів.

Матеріали та методи

Проведено ретроспективний аналіз структури ортодонтичної практики 12 лікарів-ортодонтів, які здійснювали професійну діяльність у 26 приватних стоматологічних клініках м. Запоріжжя у 2021–2024 рр.

Для кожного лікаря визначали загальну кількість ортодонтичних пацієнтів, кількість пацієнтів із ТЗВЩ, кількість дорослих пацієнтів із ТЗВЩ віком ≥ 18 років та кількість випадків застосування SARPE. Оцінювали кореляційний зв'язок між кількістю проведених процедур SARPE та зазначеними характеристиками клінічної практики.

Через невеликий обсяг вибірки та характер розподілу показників для оцінювання взаємозв'язків використовували коефіцієнт рангової кореляції Спірмена (ρ). Статистично значущим вважали зв'язок при $p < 0,05$.

Результати

Аналіз показав, що частота застосування SARPE у практиці лікарів-ортодонтів була неоднорідною. При оцінюванні її зв'язку із загальним обсягом ортодонтичної практики встановлено позитивну кореляцію середньої сили, однак вона не досягала статистичної значущості ($\rho = 0,561$; $p = 0,057$).

Подібну тенденцію встановлено при аналізі зв'язку між кількістю випадків SARPE та загальною кількістю пацієнтів із ТЗВЩ. Кореляція також була позитивною, але статистично незначущою ($\rho = 0,507$; $p = 0,093$).

Натомість при аналізі саме дорослого контингенту пацієнтів із ТЗВЩ встановлено статистично значущий позитивний кореляційний зв'язок із кількістю випадків застосування SARPE ($\rho = 0,660$; $p = 0,019$). Отже, зі збільшенням кількості дорослих пацієнтів із ТЗВЩ у практиці лікаря-ортодонта зростала і кількість випадків використання SARPE. Відповідні результати наведено в таблиці.

Таблиця 1

Кореляційний зв'язок між характеристиками клінічної практики лікарів-ортодонтів та кількістю випадків застосування SARPE

Показник	ρ	p
Загальна кількість ортодонтичних пацієнтів	0,561	0,057
Кількість пацієнтів із ТЗВЩ	0,507	0,093
Кількість пацієнтів віком ≥ 18 років із ТЗВЩ	0,660	0,019

Примітка. ρ — коефіцієнт рангової кореляції Спірмена; ТЗВЩ — трансверзальне звуження верхньої щелепи. Статистично значущим вважали зв'язок при $p < 0,05$.

Таким чином, найбільш виражений зв'язок із частотою застосування SARPE встановлено не із загальним обсягом ортодонтичної практики та не із загальною кількістю пацієнтів із ТЗВЩ, а саме з кількістю дорослих пацієнтів із цією патологією. Отриманий коефіцієнт $\rho = 0,660$ характеризує позитивний кореляційний зв'язок середньої сили.

Висновки

Частота застосування SARPE у практиці лікарів-ортодонтів характеризується значною неоднорідністю та не має статистично значущого зв'язку із загальною кількістю ортодонтичних пацієнтів ($\rho = 0,561$; $p = 0,057$). Кількість пацієнтів із ТЗВЩ незалежно від віку також не була статистично значуще пов'язана з кількістю випадків застосування SARPE ($\rho = 0,507$; $p = 0,093$). Встановлено статистично значущий позитивний зв'язок між кількістю дорослих пацієнтів із ТЗВЩ та кількістю випадків застосування SARPE ($\rho = 0,660$; $p = 0,019$). Отримані результати свідчать, що потреба у застосуванні SARPE у дослідженій ортодонтичній практиці більшою мірою пов'язана зі структурою дорослого контингенту пацієнтів із ТЗВЩ, ніж із загальним обсягом пацієнтського потоку. Виявлений зв'язок має асоціативний характер і не дає підстав для висновку про причинний вплив кількості дорослих пацієнтів із ТЗВЩ на вибір хірургічного методу лікування.

Список використаних джерел:

1. Bortolotti F, Solidoro L, Bartolucci ML, et al. Skeletal and dental effects of surgically assisted rapid palatal expansion: a systematic review of randomized controlled trials. Eur J Orthod. 2020;42(4):434-440. <https://doi.org/10.1093/ejo/cjz057>.

2. Starch-Jensen T, Blæhr TL. Transverse expansion and stability after segmental Le Fort I osteotomy versus surgically assisted rapid maxillary expansion: a systematic review. *J Oral Maxillofac Res.* 2016;7(4):e1. <https://doi.org/10.5037/jomr.2016.7401>.
3. Kwiatkowski J, Kopczyńska L, Ling M, Komisarek O. Maxillary transverse deficiency, with closed intermaxillary suture, does bone-anchored appliance during SARPE cause predictable, and stable maxillary expansion compared to the tooth-borne appliance during SARPE: systematic review. *J Stomatol Oral Maxillofac Surg.* 2023;124(1S):101344. <https://doi.org/10.1016/j.jormas.2022.11.020>.